

טיולים

אודרכיט:

אירופה

★ ארה"ב וקנדה

★ ארה"ב ומנסיקו

★ המזרח הרחוק

★ דרום אמריקה ומנסיקו

טיולים מיוחדים
לצעירים

פרטים והרשמה בכל משרדי הנסיעות

הטיוול
הטוב ביותר עם

50 שנות נסיון
פרותק!

קול המפרסם

יוסף קונסטנט ליד פסלי עץ שדו
אהבה לאדם ולחיה

בגיל 90, החליטה אידה לערוך תערוכת זיכרון לזכר בעלה. החל בשנת 1923, עובר תחום פעילותו העיקרי של קונסטנט לפאריס, כששנה לאחר מכן הוא כבר משתתף בסלון הס' חיו המפורסם. בציור בסיגנון אקספריורי ניסטי, אחרי שבעבר איפיינו אותו הסיגנון הקוביסטי. קונסטנט הופך צרפתי, אך את שנות המילחמה הוא נאלץ לעבור בהיחבא, מחוץ לפאריס ובשם בדוי. יחד עם התפתחותו כפסל שהתרכז בפיסול חיות, התמסר ל-אהבתו השנייה - הכתיבה. הוא כתב כמה ספרים, שנכתבו אודות מישפחתו בהשפעת הטראומה שעברה עליו בעיקבות רצח אביו ואחיו, וגם ספר בשם אמני פאריס. הדסה קלצקי, ידידתו מזה עשרות שנים, מתארת אותו כאדם נפלא וכאישיות בלתי רגילה. ביתו בפאריס, שהיה, לדבריה, צריך ברובע הלאטיני, מוגפנס. היה בית פתוח לכל ישראלי, ובמיוחד לאמנים. את האהבה שרחש קונסטנט לאדם ול-חיה אפשר לראות בהאנשת החיות בפסל ליו, אם זה נמר בתנוחה של רוק וטוב ומלא רגש, או חתלתול מטפס על עץ. בית שני, במשך השנים, כבש לו קוני-סטנט מקום כבוד במוסיאוני חשובים בר אירופה ובארצות-הברית. יצירותיו נרכשו על-ידי מוסיאוני כמו המוסיאון לאמנות מודרנית בפאריס, מוסיאון ישראל (או מוסיאון בצלאל), מוסיאון לאמנות מודרנית לטוקהולם, מוסיאון עין-חרוד, ו-מוסיאון לאמנות מודרנית בקאהיר, ש-קנה שניים מפסליו, כאשר גר כבר בר ישראל, וחילק את זמנו בין תל-אביב ו-פאריס. אידה רואה בתערוכת הזיכרון חוויה נדירה, אך בראש ובראשונה מתן אפשרות לקהל שוחרי התרבות לחנות ביצירת רות שלא זכו לראותן בארץ, ושסיפור הבאתן לארץ היה מרתק בפני עצמו. הר סיבה לכך היא, שהשילטונות הצרפתים מתנגדים להוצאת יצירות אמנות מקוריות וחשובות מארצם ואחרי מותו של האמן, נמשכו המאמצים להביא את פסליו לארץ במשך כמה שנים. על-ידי "טריקים" שונים, בין השאר באמצעות עולה חדשה; אך ב-1974 הודות לעזרתו של צרפתי בשם עמיל מכס התאפשר להביא סוף סוף לארץ את האוצר התרבותי הזה. כעת ניתנת הר אפשרות לקהל הישראלי לחנות בתערוכת פיסול מהחשובות שנראו בארץ מזה שנים.

לשאלה מדוע בעידן של אמנות עכש-ווייט, מינימליסטית בחרה דווקא בסיגנון שנראה מיושן, אומרת נורה: "כשחיים בישראל את חוויות המילחמות, הטרור וה-חיספוס שהוא חלק מכולנו, אי אפשר להפ-נות עורף למציאות ולכל מה שאופף אר-תנו". לכן בחרה בסיגנון הפיגורטיבי, הר מציאותי, וכללה בציוריה את דמות האישה הלא כל-כך צעירה, הבשלה, שהבעותיה מקרינות את מיוגה החם והסוער, ושהיא אולי סמל למציאות הלא מיושפית, אך מלאת התוכן בארץ.

פיסול

האמן היהודי הנווד

פסלים של אמן ישראלי מוצגים במוסי-און לאמנות חדשה בקהיר זמן רב עוד לפני שנחתם הסכם השלום. הם נקנו על-ידי בשנים 1937, ו-1953. האמן הוא יוסף קונסטנט. במלאת עשר שנים למותו נפ-תחה תערוכת זיכרון בגלריה הדסה ק. הר אמן, ששם מישפחתו למעשה הוא קונס-טנטנובסקי, הוא רוסי, שיד המיקרה הביאה לכך שיוולד ב-1892, בשנת 1892, כשאביו שירת על אניה רוסיית שעגנה בר-ינו. את שנותיו הראשונות בילה בעיר אודסה, משם עברה מישפחתו לחבל קייב, שם בבית-המלאכה של אביו האומן, למד להשתמש בפטיש ובאיזמל. בצד לימודיו בבית-הספר המיסחרי, הצטיין יוסף בציור. תלאת המהפכה הרוסית לא פסחו על הר מישפחה, וכשנאסר אביו ביגלל פעילות מהפכנית, הוטל על כיתפי יוסף הצעיר עול הכנסת המישפחה. בשנת 1919 עזב את רוסיה, אחרי שסיים את האקדמיה ל-אמנות. במסעו למיזרח-התיכון, עבר בר-תורכיה, שם אירגן תערוכה. ב-1920 אירגן תערוכת אמנות מודרנית בארץ-ישראל. המצב הכלכלי בארץ היה בכי רע, ראש-עיריית רמת-גן, אברהם קריי-ניצוי המנוח, שהיה פטרון לאמנים, איפ-שר לו על-ידי תמיכה כספית, לנסוע ל-מצריים, שם יצר, ערך תערוכות, ולימד אמנות את הקהילה היהודית. אך חלומו הגדול של קונסטנט היה להגיע לפאריס, מרכז האמנות באותו הזמן. מי שליוותה אותו בכל דרכיו ונדודיו, עוד מרוסיה היתה אשתו אידה. גם היא אמנית בזכות עצמה. לכלכלתם עסקה בהצלחה במכירת עבודות הקרמיקה והתכשיטים שלה. כיום,